

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

A nemzetiség bevallása a népszámláláskor Mit mondott Bucsan miniszter nyilatkozatában?

A népszámlálás ügyében egymást érik a hivatalos és félhivatalos nyilatkozatok, a melyek közül mindenesetre a legtöbb érdeklődésre Bucsan kisebbségi miniszternek legújabb kijelentései tarthatnak számot.

Tegnap egy olyan Bucsan-nyilatkozat járta be a lapokat, amely majdnem imperatíve elrendelte, hogy mindenki — főként a zsidók — a népi származás szerint töltsék ki a népszámlálási lap „nemzetiség” rovatát, amiből egyes helyi hatóságok olyan messzemenő következtetést vontak le, hogy például

az évek óta kikeresztelkedett zsidók nemzetiségüül is csak a zsidót volnának hajlandók elismerni.

Ma nyilvánosságra hozták Bucsan miniszter egy hosszabb nyilatkozatát, amelyet több újságíró előtt tett a népszámlálás ügyében.

Ennek a nyilatkozatnak leglényegesebb kijelentése az, hogy

mindenkinek egyéni szabadságjoga úgy kitölteni a népi származás rovatát, ahogy meggyőződése diktálja

viszont a hivatalos közegeknek joguk van az adatokat főülvizsgálni és a „reális helyzetnek megfelelően” korrigálni.

Bucsan miniszter hosszú nyilatkozatának erre vonatkozó része így szól:

— Nálunk — mondotta — az állampolgárságot összehavárják a nemzetiséggel. Még az alkotmányban is benne van ez az összehavárás. Eppen azért használtunk más kifejezést a nemzetiség kimutatásához, mint magát a nemzetiség szavát.

— A „népi származás” (origine etnica) kifejezése nem azt jelenti, hogy keressük az ősök verségi összeköttetését. Az lehetetlenség volna. Valakinek

a nemzetiségi megállapításához szükséges az illetőnek saját nyilatkozata,

amelynek őszintének (sincera) kell lennie, — de aztán a megállapításához további számbaveendő elemeként hozzájárulnak még egye-

bek is, még pedig: az illetőnek a kultúrája, az ő legszokásosabban beszélt nyelve, életének egész megnyilatkozása, átértett és kifejezett érzelmi világa.

— Még aztán van valami. A csatolt tartományokban van sok románunk, akiknek nincs román nevük, akik nem beszélnek románul, akiknek más nemzetiségű papjaik és tanítóik vannak, de akik eredetük szerint románok. Ez más időbeli elemzetiesítésnek az eredménye. Tehát beiktattott a „népi eredet” tükörképe azért, hogy ezek a román eredetűek megvallhassák származás szerinti nemzetiségüket, amekvük a román, mely el nem tűnt, csak talán elrejtődött.

— Ez az eset a bukovinai románoknál, akik papjaik és tanítóik útján elruténeselek, ugyszintén a székelységben levő románoknál, stb., stb. Keressük a módot, hogy ezeken a vidékeken letörjük az

idegen uralomnak a románságra ülepedett rozsdáját.

— Még itt van az erdélyi zsidók esete, akik elmagyarosodtak. Ők ma magukat magyaroknak nyilvánítják. Nos, az ő eredetük nem magyar. Ki kell tehát nyilvánítsák eredetüket, amely zsidó. Ami a regábeli zsidókat illeti, egyesek teljesen románna asszimilálódtak, mások nem.

— Végeredményben

minden lakos azt nyilváníthatja népi eredetéként, amit akar,

de majd a hatóság mérlegelni fogja, vajjon nyilatkozata megfelelő-e vagy nem a valóságnak. A népszámlálási ügynök, aki átveszi a számláló-lapot, ha kétsége van a nyilatkozat valódisága felől, egy a számláló lap végén megjegyzést tesz és a statisztikai hivatal majd meg fogja vizsgálni a nyilatkozatot.

Helyreáll a postaforgalom Románia és Oroszország között

A román—oroszbizottság új tárgyalásai

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Kisenevből jelentik: A 6. számú román—oroszbizottság, amelynek székhelye részint a román Cetatea-Albában, részint az orosz Ovidiopólban van, a jövő hónap elején össze fog ülni Maiachiban, vagy Ovidiopólban, a Dnyeszter balpartján.

Napirenden lesznek igen fontos kérdések, köztük: a támadás, amelyet 1927 február 7 éjszakáján követtek el a bolsevik határőrök. Ezek az emített éjszakán puskából és géppuskából tüzeltek a Dnyeszter innenső partján levő örálomásra. Ugyanazon az éjszakán a Dnyeszteren túlról jött rablók fosztogatták Darabani falut.

Ugyancsak május hónapban ül össze Odesszában, vagy Kievben a központi vegyes román—oroszbizottság. E bizottság tárgyalásának napirendjén szerepel azoknak

a volt orosz foglyoknak az

ügye, akik még Romániában vannak,

de haza akarnak térni, valamint napirenden lesz még az is, hogyan lehet megszervezni a szabályszerű

csomag-, levél- és táviratforgalmat Románia és Oroszország között.

Ezen a tanácskozáson tapogatózni fognak abban az irányban, hogyan lehetne a Dnyeszteren a hajózást megindítani.

A tanácskozások pontos dátumát és a napirendet még nem alapították meg.

Valószínű, hogy a tárgyalások idején a bizottságok elnöke megváltozik, még pedig Condescu tábornok lesz a román delegáció élén; az orosz bizottság elnöke pedig Gruzinski tábornok lesz.

E tanácskozásra Kisenevből egy tábornok, továbbá Husarescu sziguranca vezér-elügyelő és egy tisztviselő fog elmenni.

Aláírás előtt a román—olasz szerződés

A kormány értesítést kapott Cezar Popescutól, aki Rómában a román gazdasági delegáció élén tárgyal az olasz hivatalos fórummal, hogy a román—olasz gazdasági szerződés már csaknem teljesen készen van és összhangban lesz az új vámtarifával. Hogy a szerződés megkötése ilyen sokáig húzódott, annak oka az, hogy nem volt még készen az új vámtarifa.

A készülő román—olasz kereskedelmi szerződésben Olaszország a tízéves határidőn kívül más előnyöket is kap, így a legtöbb kedvezményre vonatkozót. Az Olaszországgal való áruforgalom a minimális tarifa alá esik, kivéve néhány árucikket, amelyekre nézve speciális kedvezményeket alapítanak meg. A kormány gazdasági bizottságának tegnapi ülésén megvizsgálták azokat az elveket, amelyek a gazdasági szerződés alapját fogják képezni.

Manoilescu pénzügyi államtitkár ma indul Olaszországba, teljes felhatalmazással, hogy az új kereskedelmi szerződést aláírja. Róma felé utaztában kiszáll három napra Milánóban. Ugyanis a Milánói mintavásár intéző bizottsága már régen meghívta a román kormányt, hogy vegyen részt a vásár megnyitásán. Egyébként az idén Romániának külön pavilonja van a mintavásáron. Többek közt azokat a cikkeket állították ki, amelyeket annak idején külön vonat hordott végig az országon.

A kereskedelmi szerződést Rómában április végén írják alá. Nem lehetetlen, hogy a szerződés aláírásának ünnepélyére Rómába érkeznek Couda tábornok, a szenátus elnöke is, aki ezidőszent Párisban tölti szabadságát, különleges megbízatással. — Manoilescu államtitkár csak tíz napig marad Olaszországban.

A római tárgyalások alkalomával szó lesz a romániai petróleumtermelő vidékek kihasználásáról is. Az olasz tőke részt akar venni ebben a munkában. A bizottság, amely ez irányban Bukarestben dolgozott, már befejezte munkálatait.

Desindustrialisatio

A bourgeois romantika egyik absurd fogása, hogy a tőkés helyett a gépet állítják be, mint a kizsákmányolás okozóját. Szinte azzal fenyegetőzik, hogy a gép culturája és civilisatioja tönkre megy, ha a capitalismus elpusztul. A történelemből akarja meríteni azt az absurd argumentumot, hogy a manufaktúra ipusultatva való átalakulása első idejében az akkor még naiv elnyomottak gépeket pusztítottak el. Ez még akkoriban volt, amidőn a XVII. század polgári forradalmának győzelme folytán a korabeli angol kiváltságos osztály a parasztság egy részét a gyárakba korbácsolta bele.

A Ma munkása azonban tisztában van azzal, hogy a gép az Ember szövetségese a természet elleni harcban, Prometheus titáni ajándéka és nem lehet a capitalista rendszer bűnbakja. Nem a gép a hibás, hanem az a tény, hogy a termelési tényezők birtoklása a kiváltságos osztályoknak quasi monopoljoga. A valóság az, hogy az industrialisatio és technikai civilisatio teremtett a jobbságából szervezkedésre alkalmas munkásságot. Az industrialisatio a XVIII. és XIX. században még profitöbbséget jelentett a tőkésnek és hallatlan gazdagodást a földesurral szemben, a XX. században azonban a gépek is fellázadtak a pénz urai ellen, mintha a bennük élő démonok, Prometheus és Oannes lelkei a munkásokkal és nem a pénzzel óhajtanák a véd- és dacsövetséget. A munkásság rajong a gép cultusáért és a Pénz urai mondták ki a Desindustrialisatio, a leépítés, a gépcultura leépítésének jelszavát. A csak szemet, gravitációt, electromosságot, evő és dolgozó gép, amely néma türelemmel ásitotta végig a sztrájkokat, kipihenvén az üzem panaszosan nyikorgó és szenvedélyesen dühöngő fáradalmait, immáron kegyvesztett lett az ivben lefelé guruló capitalismus alkonyán.

„Entindustrialisierung und zurück zur Scholle!“ — ordítja a börze, a bank és a capitalismus szolgálatába kényszerített hazug visszhangként kongja a falusi idyll boldogító varázsát. A gyárképmény és a templomtorony nem testvérek többé. Bár a táncbárok bálj ruháira sok száz kilowatt ragyogja a táncoló elektronokat, bár a csengő arany is kohóból bugygyan elő — elég volt a titánokkal való cimborálásból, a gép démonai és szurtos fiaik együtt lázadoznak. Nem a munkás, a Munka lázadása ez! Vissza a röghöz! — Kiált az imperializmus, zsákutcába vitt a rationalismus. Ha a chinai kuli, a senegal néger, az afrikai arab, az ázsiai új török fanalikusává vált a gépculturának, ha a kuli nemcsak megbízható mozdonyvezetővé vált, de Konfutse álmát érzi ki a zakatolás melódiájából, ha Einstein, Eduard Fuchs, Osborn és gróf

Arco meghívják a Leningradi Akadémia elnökét, Fersmann, hogy Berlinben az új Oroszország barátai előtt tartson előadást a szibériai arcticus kutatások eredményeiről, ha ugyan ez az Einstein Teodor Lessinggel együtt üdvözlí a bruxellesi congressust, akkor a physika rationalismusa veszélyesebb a capitalismusra, mint Darwin tanai az egyház számára. A gép áruló, eladta a tőkét a munkásoknak. El vele, vissza a röghöz! A capitalismus tragédiája az, hogy eddigi hűséges szolgálója, a technikai civilisatio tulment történelmi erejének keretein.

Csodálatos a polgári intellektuelek jelentékeny részének a rövidlátása. Amikor Ázsia ébredéséről beszélnek, mysteriumok győzelmét vélik felfedezni a nacionalizálás felett. Pedig fordítva van. A nacionalizálás zúzza szét a capitalista ideológiát és amíg a kuli megtanult sineket rakni, gépfegyverrel banni, gépeket kezelni, addig a talaja-vesztett európai kapkod mysteriumok után, ha a dorbézolás-mámorára alkalmak és pénze nincsen. Az utóbbi korszak még par excellence polgári irodalmának a nacionalizmussal szemben tanusított ellenszenv, Bergson, Spengler, stb. általában a sexualhorizont antiintellektuális, alapjában véve üres, philosophiai egyszerűen ugyanabból a conservatív érzésből fakadnak, mint minden ellenforradalom. A faj, a család állati nagyszerűségének nimbusa retteg az intellektuális cul-

turközösség olyan igazságaitól, amilyeneket ma egy kantoni tábornok, vagy egy senegal néger a bruxellesi congressuson lelkesedve tud elmondani.

Konfutse, Mózes, Jézus, Buddha, Marx, Galilei, Keppler, Einstein, Spinoza, Descartes, Kant, Stephenson, Maxwell, Clausius, Arhenius egy igazságot hirdettek: A Világ, a Mindenség, az Isten számunkra nem közönyös, felér a földi állati önzéssel, a szenvedés felesleges, a szeretet, a cooperatio kötelező, az igazság öncél, a munka minden, a tudás lényege, ereje szabadságban rejlik, a ratio transzcendens szent ige, amely felment az ösztönök tiszteletétől. Sok álom, sok ígért, sok ihlet, sok sugallat, sok phantasia örvényéből nőtt fel a logika, amely titáni acélvárosokat teremtet munkások munkájából. Ki tehet róla, hogy a munka templomaiban áldozzák fel Mammon kegyeltjeit azokat, akik azért segítettek az emberiséget, hogy tisztább látással, emelkedett világnézettel és kevesebb szenvedéssel, kevesebb gyötrelmmel éljen és lelki kvalitása folyton nőjön. — A munka áldás akart lenni, nem pokol. A munka katonái, a munka apostolai tudják, hogy nem a munka temploma, nem az oltár, nem a gép, hanem a tőke papjai ölik meg mindig a Megváltót és tesszik pokollá az áldást. Annyira tudják, hogy ma a tőke akarja lerombolni a Munka templomait, amelyeket a munkások akarnak megvédeni.

Dr. Silbermann Jenő.

Megindul Nagyváradon a „Kultura“ Közművelődési- és Takarékosági Egyesület

Május első felében „Kultura“ Közművelődési és Takarékosági Egyesület címen világvárosokban már kitűnően bevált mintára egy házagpótló intézmény kezd meg működését Nagyváradon. Az egyesület célul tűzte ki, hogy tagjai részére úgy kulturális, mint közgazdasági és kereskedelmi téren minden eddigienél élvezett nagyobb anyagi előnyt és lényeges megtakarítást biztosítson tagjai részére. Az egyesületnek tagja lehet minden kifogástalan uriember és urhölgy. A maga széleskörű és jól kiépített szerveztségében viszont abban a helyzetben van, hogy tagjai részére különösen ma,

amikor az egész vonalon tetemes drágulás jelentkezik, az életet lényegesen kellemesebbé és olcsóbbá tegye.

Akit a „Kultura“ Közművelődési és Takarékosági Egyesület akár jelentkezésre, vagy személyes megkeresés útján tagjai sorába fölvesz,

havi 25 lei tagsági díjat fizet. Az elenyészően minimális tagsági díj ellenében az egyesület tagsági igazolványt bocsát ki a jelentkező részére és annak birtokában és annak felmutatásával az egyesület vezetőségével megállapodásban levő fűszer, ruha, cipő, divatárú, élelmiszer, fodrász, pipere stb. üzletekben (városnegyedenként be-

osztva) az eszközölt vásárlások alkalmával magas árkedvezményben részesülnek a tagok.

De lényegesen kedvezményes áron vehetik igénybe a tagok a közfürdőt, ugyancsak a nagyvárad színházba, hangversenyekre, az összes moziba, a rendesen olcsóbb áron bocsátja az egyesület jegyet tagjai rendelkezésére. Egy hónapban egyszer-kétszer a „Kultura“ egyesület tagjai részére irodalmi, közművelődési, szórakoztató előadásokat és hangversenyeket rendez.

Mindeme kedvezményeket — melyek a szükséghez képest még bővülnek — havi 25 lei tagsági díj ellenében szerezhetik meg a tagok. Az összeg tehát oly csekély, viszont az, amit az egyesület nyújt oly nagy és széleskörű, hogy ha a felsorolt nagyszámú kedvezmények csak egyik-másiká veszi igénybe a tag, tagsági díja már egyetlen kedvezmény használatánál teljes összegében visszatérül.

Az egyesület a napokban nyitja meg helyiségeit és azt az érdeklődő tudomására hozza a hírlapok útján.

Cégtáblákat

oicsón fest Fő des
cimfestő Ságuna (Kapucinus)-u. 19

Minden pár harisnyánál 20-tól 60 leig takaríthat, ha angro-árakban szerzi be harisnya és kötöttáru szükségletét a „Hófehérke“ Áruházban Leitnérnél a Sas-palotában.

Bjelik püspök levele V. Tolermann Arankához

A feltámadás ünnepi szertartásán a Székesegyház kórusán V. Pollermann Aranka hegedűművész gyönyörű szólószámával járult az áhitat emeléséhez. Ez alkalommal Bjelik Imre püspök, apostoli kormányzó a következő köszönő levelet intézte a művészhöz:

Nagyságos Asszonyom! Kedves kötelességet teljesíték, midőn Nagyságod kiváló zenetalentumának és művészetének hódolva, hálás köszönetemet tolmácsolom a Székesegyházban, a husvétünnep alkalmából, azon kedves és bájos, szívet-lelket megrezegtető s számtalanokat könnyekig meghatató tulvilági hangokért, miket Isten dicsőségére s az emberek épülésére hangszereiből varázsolt elő.

Hiába keresek szavakat, hogy köszönetemet méltó módon kifejezésre juttassam, ezt csak a jó Isten tudja megjutalmazni.

Esdve kérem Öt, a Mindenható, árássa el Nagyságodat s mindazokat, kik nemcsak szívéhez közel állnak bőséges áldásával s jutalmazza meg sok örömmel és boldogsággal. Kiváló tisztelettel vagyok Nagyságos Asszonyomnak lekötözött hálás híve.

Nagyvárad, 1927. április 19.

Bjelik Imre
püspök,
apostoli kormányzó.

A püspök azt is kilátásba helyezte, hogy a művész folyó hó 27-én tartandó bucsuhangversenyén meg fog jelenni.

A bucsuhangversenyt a filharmoniai társaság rendezi zenekarának közreműködésével.

Heyman szinkör

vasárnap kezd bemutatni
a világ legnagyobb
szenczióját

Strogoff Mihály

Verne Gyula regénye
filmen

2 részben

Ivan Mosjoukin és
Nathalia Kovanko

Mérsékelt emelt
helyárak

NYILT LEVÉL
VEISZLOVITS EMIL URHOZ,
A PARK SZÁLLODA TULAJDOSAHOZ

Tisztelt Uram!

Mint a Magyar Általános Gépgyár igazgatója, kit hivatalos utaim gyakran a külföldre szólítanak, készséggel kijelentem, hogy ott kevés az Önéhez hasonló jó szállodára, de egyetlen kevésbé szeretetreméltó modoru hotel tulajdonosra sem akadtam, mint éppen Ön: tisztelt Veiszlovits Emil ur. Ennyivel tartozom az objektivitásnak! Egyidejűleg a polgármester urhoz is levelet kellene intéznem, melyben nevezettét óva inteném attól, hogy amennyiben legközelebb talán szobrot óhajtának Önnek valamely közterén állítani itt, úgy a szobor talapzatára valahogy rá ne vessék: „Veiszlovits Emilnek, a nagyváradi idegenforgalom kiváló fellendítőjének”, mert ez az epitheton a történelmi igazság legöntudatosabb eltorzítása lenne és kétségtelen, hogy efelletti elkeveredésében Clio feltétlenül nyomban hátat fordítana a szobornak, sőt busan el is pityerednék.

Hogy kedves szülővárosom nagy becsü publikumának összes rétege tudomást szerezzen az Ön apró, nem mindenkor „vidám csinytevéséről”, minapi szócátáinknak csak 1—2 rakétáját eresztém színek a nyilvánosság felé, midőn betűszerint idézem az Ön b. választ azon megjegyzésekre, miszerint külföldi tapasztalataim alapján a kontinensbeli nagyszállodák maitre d'hoteljei rendszerint Önnel hatványozottabban előzékenyebbek. Erre Ön azt felelte: „Igen ám, de a külföldi hotelier-k alárendelik magukat vendégeiknek, míg Veiszlovits Emil összes vendégénél hatalmasabb urnak tartja — önmagát”. Azután köteles szerénységgel mellőztetett meg hozzáfűzni, hogy van Önnek egy „fekete könyve”, mely híres fölánsba iromba betűkkel vannak bejegyezve mindazon örökös szerencsétlen egyének, kiket Ön „indexre tett”, egyházi átokkal sújtott, s akik életük hosszaiig rem tehettek vándorlábukat az Ön becses hotelje küszöbére, kivéve, ha alázatosan bocsánatot kérnek.

Még egy apróság: Az egyik boy-t arra kértem, hogy erősen meghűlt fiam részére kérek 1—1 plümot, mire a boy fiucska dacos gárral vágta ki: „Nem adunk!” Tehát már a boy-gyerekek is ilyen cézári hangnemben fuvaláznak a vendégeikkel. Milyen találó a francia proverbé: „tel valet, tel maitre”, ha Veiszlovits ur nem értené, szívesen lefordítom: „amilyen az ur, olyan a szolgá!”

Önök Veiszlovits ur könnyű dolga akad. Előbb mindnyájunkba kurtán beleköt, aztán elsüllyeszt bennünket a „fekete könyv” felelmetes lapjain. Annyi tagadhatatlan, hogy Önnek, a végleg megcsontosodott agglégényembernek, a magamfajta családös ember iránt vajmi kevés érzéke van, mivel feleségemet, jó magamat s 2 kiskorú fiamat lehetőleg a hotel 3 különböző részén szeretett volna plesszizni. Ezért gondos család-apákat lebeszélek arról, hogy Önnel szállást keressenek, a család nélkül jelentkezőket pedig elragadó modorával Ön majd amúgy is szépen sorjában kimarja.

Ezekután egyszersmindenkorra érzelmes bucsut veszek Öntől s hoteljétől, mélyen tisztelt Veiszlovits uram s vagyok

megkülönböztetett tisztelettel
Böszörményi Jenő,

Elfogták Barát Jánost a szalontai hármass-gyilkost

A kárpáti havasokban ismerték fel és jutattak csendőr-kézre — Szalontára hozzák

Uj nyomon

Körülbelül két hét előtt egy regátbeli parasztember érkezett Szalontára és Simoc rendőrfőnököt kereste.

Az egyszerű parasztember elmondotta a rendőrfőnöknek, hogy egyenesen a campolungi havasok közül jön és bejelenti, hogy

Barát János, a többszörös szalontai gyilkos a havasok között bujkál.

Simoc rendőrfőnök meglepődve hallgatta a bejelentést és csodálkozásának adott kifejezést afelett, hogy a bejelentő olyan messzi utról Szalontára jött, ahelyett, hogy a legközelebbi csendőrségnél tett volna jelentést.

Az egyszerű, de világosfejű parasztember egészen természetesen válaszolt:

— Tudom, hogy az uraknak fontosabb a gyilkos elfogatása.

hát egyenesen idejöttem.

Barát — a Regátban

Simoc rendőrfőnök részletesen kihallgatta az öreg parasztot, Codreanu János buteni (regátbeli) földművest, aki elmondotta, hogy egyik leánya magyar fiúnál Barát János unokatestvérének van férjénél, így tehát — mint egy csaiátagot — ismeri Barátot, tud a szalontai gyilkosságról is.

Barát pár héttel ezelőtt tünt föl a Regátban, többször meglátogatta Codreanu vejét is, majd egy közeli fatermelő vállalatnál alkalmazást vállalt.

Uj hajsza a hó-hegyekben

Codreanu előadása annyira valószínű és hihető volt, hogy Simoc rendőrfőnök felettes hatóságai engedélyével nyomban a Regátba utazott, ahol Codreanu kalauzolásával meglepetéssel a helyszíni nyomozást a gyilkos után.

A rendőrfőnök a környéken eszközölt tanúkihallgatásokból és helyi nyomokból megállapította, hogy a nemrég odakerült magyar munkás tényleg

azonos a keresett gyilkossal,

de a nyomozás sikere azt kívánta, hogy Simoc rendőrfőnök ne folytassa tovább személyesen a hajszt a hó-hegyekben. Valószínű volt ugyanis, hogy egy idegen rendőrfőnök érdeklődése gyorsan Barát tudomására jut és ismét egérutat fog nyerni.

Elfogták Barátot

Simoc rendőrfőnök átadta az összes adatait, a gyilkos személyleírását és fényképeit a ploesti csendőrszárnny parancsnokságnak, amely a felhívás folytán tovább folytatta a nyomozást, amely azután eredményre is vezetett.

Tegnap este a ploesti csendőrpáncsnokság 1416. szám alatt táviratot küldött a szalontai rendőrségnek és közli, hogy

Barát Jánost sikerült elfogni.

A táviratból az elfogtatás nyilván izgalmas — részletei hiányoznak, mindössze annyi van benne, hogy erős fedezet jöjjön az elfogott gyilkosért.

Utban Szalontára felé...

A távirat vétele után Simoc rendőrfőnök Nastasescu komiszárt bízta meg Barát átvételével, aki a két legmarkosabb rendőrrel utazott el Ploestibe, hogy onnét Szalontára szállítsa a félév óta eredménytelenül keresett gyilkost.

Dohnányi és Telmányi hangversenye Nagyváradon

Az ideai hangversenyszezont váratlanul a legnagyobb zenei események egyike fejezi be. Sikerült hosszas fáradozás után Dohnányi Ernőt, a világhírű magyar zongoraművészt megnyerni egy erdélyi turnéra. Vele együtt a legnagyobb magyar hegedűművészek egyike, Telmányi Emil is Nagyváradra jön. A két zenei nagyság csupán Erdély három városában ad egy-egy Beethoven-koncertet és e városok sorában áll Nagyvárad is. A kiemelkedő zenei esemény napja: május 7., szombat. A koncert a Heyman Szinkörben lesz. Jegyeket a Hegedűs Hirlapirodában már ma lehet előjegyezni. Minthogy előrelátható, hogy a Dohnányi-Telmányi-estét rendkívüli érdeklődés fogadja, előjegyzéseket csak addig fogad el a Hegedűs Hirlapiroda, amíg a jegyárusítás meg nem kezdődik.

Tavaszi

2967

**férfi ruhák
és felöltők**
nagy választékban

MENDEL

ruha-áruház. Bul. Reg.
Ferd. (Rákóczi-ut) 3.

A tanár, aki kissé szórakozott, társaságba megy és egyik ismerősét így üdvözlí:
 — Kezét csókolom, aszszonyom! Hogy van a férje?
 — De tanár úr, — mondja a nő — én nem vagyok aszszony!
 — Ne mondja! Nem is tudtam, hogy a férje agglégény.

Heyman szinkör

Csütörtök: Szünet.

Péntek: Szünet.

Szombat: Szünet, mert jön a világ legnagyobb filmje:

Vasárnap délelőtt: Feltámadás. Főszerepben: Lya Mara, Tolsztoj Leó regénye.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 óra: Strogoff Mihály I. rész. — Mérsékelt emelt helyárak.

Hétfő délelőtt: Japán sziget kincse. Főszerepben: Warren Ke-ringan.

Hétfő délután 3, 5, 7 és 9 óra: Strogoff Mihály utazása II. rész. Mérsékelt emelt helyárak.

Kedd délelőtt: Sinox és Meg-pofozott, egyszerre. John Gilbert és Lon Chaney.

Kedd délután 3, 5, 7 és 9 óra: Strogoff Mihály I. rész. Mérsékelt emelt helyárak.

Szerda 5, 7 és 9 óra: Strogoff Mihály II. rész. Mérsékelt emelt helyárak.

Csütörtök 5, 7 és 9 óra: Strogoff Mihály I. rész. Mérsékelt emelt helyárak.

Péntek 5, 7 és 9 óra: Strogoff Mihály II. rész. Mérsékelt emelt helyárak.

Szombat 3, 5, 7 és 9 óra: Strogoff Mihály I. rész. Mérsékelt emelt helyárak.

= Husvét szinkör lesz a Heyman Szinkör műsora. — Minden délelőtt a legkiválóbb matiné kerül vetítésre, míg délután és esti előadásban Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkuckig 80 nap alatt kerül színre 2 részben mérsékelt emelt helyárak mellett. Ivan Mosjoukin és Nathalia Kovanko művészeiük, tehetségük legjavát adják ebben a filmóriásban, melyet csak nagy áldozatok árán sikerült megszerezni.

Szőnyeg, terítő, függöny, bútorszövet és kárpitosanyag készpénzért vagy részletre

Vadász és Schönfeld-nél

Str. Alexandrii (Teleky-utca) 4.

Ebédlszőnyeg 1800 Lei.

Elegáns női kalapokat részletre is olcsón árulit **RITA** kalapszalón Alexandrii Teleky-utca 21. 2774

EDELMANN HÉDI

női divatszalonja Rimanóczy-utca 12.

„DAMA“

Legújabb modellek szerint készít elegáns estélyi és utcai ruhákat

Szenzációs husvét ajándékot ad

Major György

fotóműterme a közönségnek!

A magas lei-kurzus mellett a múlt hetekben igen nagy anyagkészletet vásárolt Németországból és így 6 darab művészi levelezőlappal

150 leiért adhat

Nézze meg az új kirakatokat!

Oxford City – Nagyvárad!

A vasárnapi nagy sportszenzáció — A világ legjobb amatőr-csapata Nagyvárad kombináltjával méri össze erejét

Az Oxford City az angol amatőrliga bajnokság első helyezettje a husvét ünnep alatt Romániába indult körútra. A világhírű totballisták néhány nappal ezelőtt utaztak át a nagyvárad pályaudvaron, ahol több kiváló nagyvárad sportember üdvözölte az előkelő vendégeket a város sportja nevében. A vonat csak rövid ideig állott a pályaudvaron, de ez az idő is elég volt ahhoz, hogy a város sportkultúrájának nemes barátai vendégszerzésre kössék le a világ legjobb amatőr tizenegyet. A külön vagon ablakaiban szőke, mosolygó arcú angol szász lejek kandikáltak kifelé és a peron közönsége mintha érezte volna, hogy ezek az egészségtől duzzadó rozszaszínű arcok világhírű reprezentálnak, egy nemzetnek büszkeségeit dokumentálják, áruvá és bámulva nézte az ismeretlen utasokat. Az angol fiúk eleganciája, intelligenciától sugárzó tekintete, vagy típusában rejlő férfiszépsége volt-e az ok, amely csodálkozásra késztetett: nem tudjuk. Tény az, hogy nem akadt senki, aki külön-külön ne talált volna valami megnyerőt az ablakok peremén áthaladó fiatal utasok mindegyikén.

Az Oxford City — ha valaki nem tudná — egyetemi csapat. Az oxfordi egyetem válogatott totball-csapata. Maga Oxford nemcsak egyeteméről és totballjáról híres. Elsősorban univerzális sportja az, amely a világhírű biztosítja számára. Ma talán nem oly népszerű, mint Eton, amely az eton trizurának kölcsönözte a nevét és ezen a révén lett divatos az egész világon; és Cambridge előkelőségével sem vetekedhet Oxford, — de kétségtelen, hogy még az amerikai egyetemi városok sem produkáltak eddig annyi világbajnok atlétát, evezőst, tenniszest, mint az autonóm erkölcsű, sportfegyelem alatt élő Oxford acélizmus népe.

Oxford ma talán az atlétikában egy kicsit visszahanyatlott. Amerikában az egyetemi versenyeken szédült iramu rekordjavítások indultak meg, amelyekkel Oxford ma nem dicsekedhet. De sem Amerikában sem a világ más pontjain nem akadt eddig amatőr totball-csapat, amely stílus, összjáték, fegyelem és korrektség dolgában méltó versenytársa lehetne a rokonszenves angol egyetemistáknak.

Az Oxford City, — ahogy az egész világon nevezik az egyetemi totball-csapatot — elsősorban fair, szinte kényes, majdnem — bár ez furcsán hangzik — nőiesen érzékeny játék egyéniségéről híres. Még a pályán is, mint a magánéletben s az egyetemi órákon, elegánsan jelennek meg, (anélkül, hogy sportszerűtlenség lennének természetesen) urak, disztíngáltak, példamutatók. Az ő totball-játékukat minden temperamentu-

muk ellenére is tökéletes összhangban kell elképzelni az ellenfelek testi épségének tiszteletben tartásával. Sportemberek. Nem vademberek. A sport testi és lelki szükségletük. A totballhoz nekik labda kell és helyzet, amely kombinációra alkalmas. A totballhoz nekik csont, lábszárcsont- és képviselőházba való debattéri készségre a bíróval szemben — nincs szükségük.

Vasárnap érkezik Nagyváradra az Oxford City és mi hisszük, hogy a nagyvárad kombinált csapat izléses, fegyelmezett játéka, amelyről annyi szöveget mesél a fáma, az angol fiúk rokonszenvét is nagymértékben meg fogja nyerni.

KERÜLETI USZÓVERSENY A FÉLIX-FÜRDŐBEN

Az egész télen keresztül szorgalmasan készülő uszók már korra tavasszal, román husvét hétfőjén, nívós versennyel lépnek a nyilvánosság elé. Ez a telen át folytatott szorgalmas munka, a versenyzők oly nagy tömeget mozgósította, hogy a hétfői verseny szinte demonstráció lesz uszósportunk hatalmas térhódítása mellett. Ez a céltudatos tömegnevelés máris néhány kiválósággal gazdagította Románia uszósportját. Így rendkívül érdekes küzdelem lesz a most feltűnt tehetséges ifjúsági uszók és a már beérkezett bajnokok között. Ez a nagy vetélkedés és az a tény, hogy az uszók tavalyi legjobb formájukat messze felülmúló kondícióban mutatnak, néhány új rekorddal fogja gyarapítani a román rekordlistát. A verseny sikerét biztosítja az a nagy tömeg nevezés, amelyben legjobb versenyzőink nevei is szerepelnek, kivétel nélkül. Ez a nagyszámú nevezés tette lehetővé, hogy a három szafétában 11 és a vízpoóban 4 csapat szerepel. A szenzációsak ígérkező verseny fél 5 órakor kezdődik.

BIRI A KINIZSIBEN?

Biri József, a Kispesti A. C. egykori válogatott kapusa, visszatért Olaszországból. Mint értesültünk a Kinizsi melegen érdeklődött iránta és ő sem zárkózik el attól a gondolattól, hogy Temesvárra költözzön. A Kinizsi jelentékenyen megerősödne vele.

A NAC

felkeri tagjait, hogy az esetleges rendelkezésére álló egyesületi kepeit, zászlóit, vagy más hasonló diszket, a clubhelyiség ünnepélyes felavatására, bocsássa a rendelkezésére.

A tárgyakat minden este 7 órától a Royal kávéházban levő klubhelyiség titkári hivatalában lehet leadni.

ÖSSZEALLITOTTAK A MAGYAR VÁLOGATOTTAT A CSEHEK ELLEN

A vasárnap Prágában szereplendő magyar csapatot már összeállította a válogató bizottság. A nagy bécsi katasztrófa után a bizottság kitartott az összeszokott csapatrészek együttartásának elve mellett.

Magyarországot Prágában a következő csapat fogja képviselni: Weinhard (Sabaria), Fogl L., Fogl III., (Ujpest), Fuhrmann, Bukovi, Obitz (Ferencváros), Opat, Orth (Hungária), Dán, Pataki, Kohut (Ferencváros).

Az új szalon sportszenzációja

a 38 év óta fennálló

Kalenda-cég

Piața Unirii (v. Szent László-tér)

ujjonnan érkezett meglepő olcsó

kerékpárjai

Részletre beszerezhetők

LEGSZEBB

NŐI

KABÁTOK

ÉS RUHÁK

LEGOLCSÓBBAN

HEVESI

NŐI DIVAT

ARUHAZABAN

STR. NIC. JORGA &

Alapítatott:

1893

Megjött!

1927 model legszebb kivitelben

Francia

kerékpárok

4500. — Lei

Alkatrészek legolcsóbb beszerzési forrása

„Moló“ mechanic

Iosif Vulcan (Nagy Sándor - u. 17.)

Megjött!

Saját érdekében keresse fel (míg a készlet tart) **Jung és Bém hat. eng. végeladását** Avram Iancu (Kossuth)-u. Sas bejérát kiárúsításra kerülnek: **szövefélék, vásznak, selumek, asztalneműek stb.**

Bukarestben még keveslik is a Váradon kivetett adókat!

— Kis ügyek és nagy viharok a városi tanács közgyűlésén —

A városi nagytanács legutóbbi ülésén a villamos vasut szerződése körül viharzó vitának Bota György indítványa vetett — legalább is egyelőre — véget.

Bota György azt javasolta, hogy a bizottságba, amely a vihamosmű és a vasut közt meglevő szerződést át fogja vizsgálni, küldjék ki Gal-Szabó István mérnököt, Roxin György dr-t, Pogány József tanárt, Rozvány Jénő dr-t, Andru Szevér dr-t, Markovits Ignátz dr-t és Bárdos Imre dr-t.

Eliogadták. Spitzer Benjámint referálta.

a sertésvágóhid építésének ügyét.

Tudvalevően az állandó választmány nyílvános árnyékos útján, Heves Sándor mérnök ajánlatát fogadta el, mint legmegelőzőbbet és legolcsóbbat. A nagytanács most jóváhagyta az állandó választmány intézkedését.

Nagyobb vihar azután csak a napirend utolsó pontjánál, az indítványoknál kerekedett újból

az állandó választmány két tagsági helye körül.

Dragomir igazgató veti föl a kérdést.

Azzal kezdi, hogy az állandó választmányban megüresedett két hely: Rozvány dr-é és Havas dr-é. Ezeket most választás útján be kell tölteni.

Bota György is a választás mellett van.

Egry Gergely dr szerint a választás nem lenne törvényes, vannak póttagok, azokat kellett volna benívezni. Különben is egyetlen kérdést sem lehet idehozni, ha nincs napirenden.

Szántó Dezső dr, Egry Gergely dr-ral szemben az azonnali választást kívánja és osztja Dragomirnak és Bota Györgynek a véleményét. — Minden javaslatot le lehet tárgyalni és megszavazni.

Tulbure polgármester felteszi szavazásra a sürgősség kérdését, amelyet

egy szótöbbséggel elvetnek.

Ekkor kitör a vihar. Többen egyszerre hangoztatják, hogy ha a dolog így alakul, az azt jelenti, hogy a nagytanácsnak nincs kezdeményezési joga.

Bota György követeli, vegyék jegyzőkönyvbe, hogy a törvényt megszegték.

Roxin György dr

az adókvetések körüli anomáliákat panaszolja el.

Javasolja, küldjenek a pénz-

ügyminiszternek memorandumot, amelyben kéri, hogy minden polgárt a törvénynek megfelelően adóztassanak meg.

Negulescu ezredes elmondja, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara a pénzügyminiszterhez küldött memorandumában kifejtette, hogyan vetik ki az adót Nagyváradon.

Ő (Negulescu), mint a Kereskedelmi Kamara elnöke, személyesen járt el a pénzügyminisztériumban, ahol

a vezértitkár azt mondta, hogy Nagyváradon még alacsonyan vetették ki az adót.

— Én, — mondja Negulescu ezredes — azt válaszoltam erre, hogy a vezértitkár urat igen helytelenül informálták és emondtam a valóságot. Különösen a tulajdonos ház- és a mezőgazdasági adók miatt kívánja Negulescu ezredes, hogy

a tanács írjon fel a pénzügyminiszterhez és a polgármester is járjon el.

Peredy György szövegét ezután, hogy

az adófellebbezési bizottságban nincs magyarul tudó tanácsstag.

Kéri, állítsanak be olyanokat, akik magyarul tudnak.

Tulbure polgármester elmondja, hogy több ízben tett lépéseket adóügyben az illetékes fórumoknál. Valami relatív eredmény mindig volt.

Szántó Dezső dr

a régi városi tanács gazdálkodásának ügyében

folytatott vizsgálat eredményéről érdeklődik.

Szántó dr-t megnyugtatták, hogy a vizsgálat még folyik és rövidesen közölni fogják az eredményt.

Czellér Lajos kívánja,

hogy utalják ki Szántó Dezső dr-nak a tiszteletdíját azért az alapos és nagy munkáért, amelyet a régi tanács működésének átvizsgálásával végzett.

Újból az állandó választmány és újból nagy vihar.

Ezután Pogan József ismét javasolja, hogy két tagot válasszanak az állandó választmányba. Ismét kitör a vihar. Ilyen felkiáltások hallatszanak:

— Szavazzunk! Szavazzunk!

Vita fejlődik ki, amelynek a vége az, hogy

nem szavaznak.

Mi van a Babes-utcával?

Dragomir igazgató kéri, mi van azzal a határozattal, amely kimondta, hogy dr Babes-nek, a híres román tudósnak emlékére nevezzenek el egy utcát Str. Babes-nak?

A polgármester kijelenti, hogy a határozat a végrehajtás stádiumában van.

Kiseb kérdések elintézése után a polgármester berekesztette a nagytanács tavaszi ülését.

Megérkezett a vasuti üzletvezetőség

Mozgalmas élet a pályaudvaron — Lakás kell a tisztviselőknek!

A váradai pályaudvaron már napok óta mozgalmas élet uralkodik. Szatmár felől zsúfolt vagonok szállítják a Váradra helyezett üzletvezetőség irattárát, személyzetét. Hosszu harc folyt hónapokon keresztül Szatmár és Várad közt az üzletvezetőség elnyeréséről, a harc során egyforma esélyvel mûdult a két város és az utolsó pillanatig bizonytalan volt az üzletvezetőség jövő sorsa.

Jacob József prefektus legutóbbi bukaresti útjáról hazatérve ugyan már egészen bizonyosra vette, hogy az üzletvezetőséget Váradra helyezik, de Jonescu köztekedésügyi államtitkár még a múlt héten, mikor Szatmáron járt, egyelőre megjelent küldöttség előtt ígéretet tett, hogy az áthelyezés kérdését meg tanulmányozni fogja. És mialatt a szatmáriak lelkebe beköltözött a remény... Várad győzött és

ma délelőttől kezdve az üzletvezetőség Váradon van.

Az üzletvezetőség, amely a kolozsvári üzletigazgatóság alá van rendelve, meglehetősen nagy hatáskörrel rendelkezik. Befelé Bánffy-hunyad az utolsó stációja és alátartozik a mármaros Borsáig az egész nagy vasutvonal igazgatása. Három nagy osztálya látja el az ügyeket; a forgalmi, pályafenntartási és vontatási osztály. Ebben a három osztályban 170 tisztviselő — köztük legalább száz család — dolgozik.

Ezek a tisztviselők a C. F. R. nomádjai, hónapok óta élnek a legnagyobb bizonytalanságban. A kolozsvári igazgatóság kebeléből kerültek Szatmárra, ahol előbb egy kisebb subinspekcia működött, amelyből január elsejétől igazgatóságot, majd két hónap után felügyelőséget szerveztek és még meg sem melegedhetett az üzletvezetőség Szatmáron, már Váradra helyezték őket. Szatmáron mindössze tíz tisztviselővel egy kis subinspekcia maradt a vasuti internátus hatalmas palotájában, a többiek már itt vannak Váradon.

ban, a többiek már itt vannak Váradon.

Az üzletvezetőség átköltözése előre megállapított terv szerint folyt le. Elsőnek pár nap előtt a vontatási osztály kezdte meg a hurcolkodást. Ez az osztály ideiglenesen a fűtőházban helyezkedett el. Közben megtettek minden előkészületet a többi osztályok átköltözésére is. Kedden éjszaka érkezett meg a tisztviselők nagyrésze és vagy tizenhárom teherkocsiban a teljes felszerelés és irattár.

Az üzletvezetőség számára a pályaudvari posta épülete mellett oszmos kis palotát építettek, ekörül van a legnagyobb mozgolódás.

A berendezkedési munkákat Lehótzky főfelügyelő irányítja. Az üres szobák egymásután öltik magukra a komoly hivatal képét, míg az épület körül fürge szerelők a telefonhuzalokat vezetik az épületbe. A pályaudvar környékén álmos gyűröttképzű tisztviselők sütkéreznek a tavaszi napsütésben. Egyelőre lakásgondok foglalkoztatják őket. Az óvatosabbak familiájukat még Szatmárra sem vitték le, Kolozsvárról hagyták, a kisebb fizetésű tisztviselőknek és szolgálknak viszont most Szatmáron maradt a családja. Igaz ugyan, hogy az új üzletvezetőségi palota második emeletét és souterrainjét lakásnak rendezték be, de itt csak a tisztviselőknek nyerne elhelyezést.

Szerda délelőtt tizenegy órakor futott be az utolsó transzport Dumcasiu főfelügyelő, az üzletvezetőség vezetőjének irányításával. A tisztviselők nehezen várják a pillanatot, hogy fedél alá juthassanak, mert az a pótlék, amit az átköltözés idejére kaptak, hamar eluszik.

Felgyújtottak a rablók egy robogó expressz-vonatot

Fantasztikus rablótámadásról ad hírt a newyorki Associated Press. A lap szerint tegnap Mexikó Jelson államban Mexikó és Guadalajára állomások között rablók támadták meg a robogó expresszt és az egész szerelvényt kisiklatták a vágányokról.

A mozifilmre való támadás oly gyorsan ment végbe, hogy a vonat utasai még fel sem ocsudhattak, mikor a vonat

már lángokban állt és pár pillanat alatt teljesen elhamvadt. A vonat 170 utasa és 17 tagu katonai kísérete közül alig maradtak életben néhányan és az életbenmaradtak közül is párat a vonat roncsaival agyonverték.

A lap szerint az esemény a leggonoszabb cselekmény, amely Mexikóban eddig előfordult.

KIKI

tartsa kötelességének, hogy
megnézze

KIKI-t

az Apolló-mozgóban

Ronald Collman
és Norma Talmadge
a főszerepekben

E. Faber, New-York

„Van Dyke“

ironja és gummija
világmarka!!

Romániai vezérképviselőt
és lerakat:

SOMOGYI ÁKOS, ORADEA
Aradului 27.

KÖZPONTBAN két szoba, elő-
szoba, fürdőszoba használati,
esetleg irodának is kiadó. Özv.
Sternné, Jorga Miklós (Zöldia) ut-
ca 5. I. em. 6.

Nincs érdekfeszítőbb, szebb
és értékesebb olvasmány!

Pár nap múlva megjelenik

**A ZSIDÓK
EGYETEMES
TÖRTÉNETE**

Irta

Dr. KECSKEMÉTI ÁRMIN

Megrendelhető

HEGEDÜS HIRLAPIRODÁBAN

Két nagy lexikon
formájú kötetben
hőféhér, famen-
tes, e célra gyár-
tott papíron,
számos illusztrá-
ciókkal.

Vizumot

Telefon

458

utlevélre
a Hegedüs
Hirlapirodába kérem

Abbazia

legjobb helyén
ismét megnyitott

Tensione Elena

Tengerre nyíló szobák.

Étsőrangú konyha

Napi penzió 35 lírától

Tulajdonos: Szász Erzsé

Mi ujság?**A lei ma Zürichben: 321.25**
Zürichi nyitás **Váradai árfolyamok**

BUKAREST 321.25

1927. április 21.

BERLIN	12321
NEW-YORK	519.87
LONDON	2525.12
PARIS	2036.50
MILANO	2642.50
BUDAPEST	90.70
PRAGA	1540
BECS	7310

Pengő	29'60	29'70
Dollár	168'50	169'15
Cseh korona	5'01	5'04
Svájci frank	32'60	32'70
Oszták shilling	23'80	23'90
Francia frank	6'50	6'65
Angol font	823	825
Olasz lira	8.55	8'65

Heyman szinkör

ünnepi malinék műsora

Vasárnap délelőtt

Fellámadás

Lya Marával
Tolsztoj Leo regénye

Hétfőn délelőtt

**Japán sziget
kincse**

Warren Kerigannal

Kedden délelőtt

**Sfinx
és Megpofozott**

John Gilbert és Lon Chaneyval

* A tisztviselők karácsonyi
segélye. A városi pénztár ma
délelőtt megkezdte a városi
tisztviselők harminc száza-
lékos segélyének a kiűzését.
A városi tanács háromszor
szavazta meg a tisztviselők
egy hónapi fizetését karácso-
nyai segély címén, de a minisz-
térium csupán 30 százalékos
segélyt hagyott jóvá minden
tanácsi határozattal és ezt kö-
vető fölterjesztéssel szemben.
Ma ismét tanácskozára ült
össze a polgármester, dr. Vos-
tinár főjegyzővel, Benedek
Aladár tanácsossal, hogy egy
újabb fölterjesztést szövege-
zenek meg a miniszterhez a
tisztviselőknek megszavazott,
de ki nem utalhatott hetven
százalékos segélye érdekében.
Remélhető, hogy a miniszté-
riumot sikerülni fog rigoró-
zus álláspontjától eltéríteni s
akkor talán májusban sor kerül
a hátralévő hetven százalékos
segély kifizetésére is.

**Tüspök-gyógyfürdő
megnyit**

* V. Pollermann Aranka
tisztelőtára a Filharmóniai
Társaság által 1927. április
27-ikén a Kath. Körben tar-
tandó bucsuhangverseny mű-
sora: 1. Nyitány. Előadja a
Filharmóniai Társaság zene-
kara. 2. Bruch g-moll hegedü-
verseny, zenekísérettel. 3.
Kreisler: La Gitana, b) Hubay:
Zephir. 4. Tschajkovszki: Can-
sonetta, b) Iurasate: Iota Na
varra.

**Tüspök-gyógyfürdő
megnyit**

* Sofförvizsga. Ma délelőtt
új sofförvizsga kezdődött a vá-
radi rendőrségen. A vizsgán
Horváth József rendőrigazgató
elnököl és Costescu ügyosz-
tályfőnök és Kiss mérnök
vizsgáztatják a jelölteket. A
mai vizsgán 18 új sofförjelölt
vesz részt. Délelőtt az elméleti
részről vizsgáztak, délután
gyakorlati vizsga lesz.

* A nagyváradai uriaszonyok
gyűlése. H. Körösy Juci jubileu-
mának előkészítő bizottsága ma,
csütörtökön délután 5 órakor a
Kath. Kör földszinti termében gyű-
lést tart a jubileum megbeszélésé-
re. Felkéri a rendezőség a szin-
ház bérlelt, hogy az érkezőket
minél nagyobb számban megjelen-
ni szíveskedjenek. Több száz meg-
hívót bocsájtottak ki ugyan, de te-
kintettel a kézbesítés bizonytalan-
ságára, mindenkit szívesen látnak
aki a rendezésben részt venni
óhajt és a szép jubileumot közre-
működésével sikerre vinni óhajtja.

* Orvosi hír. Dr. Gara Ödön
belgyógyász-szakorvos, volt
párisi és budapesti klinikai or-
vos, rendelőjét D. Cantemir
(Bathy Ödön)-utca 27. sz.
alatt megnyitotta. Rendel. d. e.
9-10, d. u. 3-5-ig.

* A Zsidó Nemzeti Szövetség
rendkívüli közgyűlése. Az Er-
délyi Zsidó Nemzeti Szövetség
nagyváradai helyi csoportja
hétfőn, április hó 25-én dél-
előtt egyenved 11 órakor
tartja rendkívüli közgyűlését a
Pável-utca 21. szám alatti
Zsidó Otthonban.

* Elfogott zsebtolvaj. Szer-
dán este a rendőrség a város
külső részén razziaát rendezett,
amelyen katonaszökevények
és gonosztevők után kutattak.
Az egyik rossz hírű kávéház-
ban sikerült elfogni Lebo-
vits Károly ismert zseb-
tolvaj, aki a rendőrségnek
mindig szívesen látott ven-
dége. Ezuttal is bevitték a
rendőrségre, ahol a detektívek
foglalkozni kezdtek vele. Egy-
előre váltig hangoztatja, hogy
az utóbbi időben nem követett
el semmit, de a rendőrségen
kevés hitelt adnak a szavának.
Addig is, míg valami kisebb
„munkája“ kiderül, a csavar-
gótörvény alapján megindítják
ellené az eljárást és bíróság
előé állítják.

Vasárnap

ünnepélyes premier

**a Dorian-Film-
színházban****A hálókocsik
ellenőre**

A híres szindarab filmen

A főszerepben:

HARRY LIEDTKE

x Megjelent az új lakástör-
vény végleges szövege. Ár-
lei. Kapható a Hegedüs Hir-
lapirodában és az utcai ár-
soknál.

* Gyanus ékszerárusok
Tegnap dében a rendőrség
egyik detektívje észrevette
hogy egyik Jorga (Zöldia)-ut-
cai ékszerésznél két gyanus
külsőjű alak ékszereket kiná-
ladásra. A detektív igazolásra
szólította a gyanus külsőjű
fiatalembereket, akik Bian
Márton és Kepes Jenő néven
igazolták magukat. Miután
semmiéle foglalkozást nem
tudtak igazolni, a detektív elő-
állította őket a rendőrségre,
ahol az ékszerek eredetéről
homályos felvilágosítást adtak.
Mindkettőt átkísérték az
ügyészségre, ahol tovább foly-
tatják ügyükben a nyomozást.

x Szabónok figyelmébe!
Megérkezett a legújabb tava-
szi és nyári nagy album a He-
gedüs Hirlapirodába.

x Megjelent a Tündérutjak
magyar kézimunka lap husvét
száma. Tartalmaz szebbnél-
szebb kézimunkákat. Kapható
a Hegedüs Hirlapirodában.

**Tüspök-gyógyfürdő
megnyit****MOZI**

A DORIAN-FILMSZÍNHÁZ
MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat:
Nincs előadás.

Vasárnap: „Háló-kocsik el-
lenőre“, Harry Liedtke.

Hétfő: „Háló-kocsik ellen-
őre“.

Kedd: „Háló-kocsik ellen-
őre“.

Szerda: „Háló-kocsik ellen-
őre“.

NYILTÉR

Dr. Rosenberg Dezső
ügyvéd irodáját

Pável-utca 27, illetve Petru
Major (Cr)-utca 6. szám alá
helyezte át

Váradi ügyvéd védi Bejan Kornél volt alispánt, aki ártatlannak vallja magát és szabadelhelyezésében bizik

A temesvári ügyészség fogházában immár hetek óta tartóztatásban ül Bejan Kornél, volt biharmegyei, majd temesmegyei alispán.

Bejan Kornél — mint ismeretes — felettes hatósága azaz vádolja, hogy az államot, illetve a megyét jelentékeny összeggel, mintegy hatmillió lejellel megkárosította.

Az Estilap már több ízben foglalkozott az ügyvel. Megírtuk, hogy a volt alispán teljesen apatikusan várja sorsának eldőlését és sokáig még arra sem volt hajlandó, hogy ügyének vitelére védőügyvédet nevezzen meg.

Most aztán újabb fordulatról számolhatunk be. Bejan Kornél ugyanis védelmével többek között dr. Gredinariu Koriolán nagyváradi ügyvédet bízta meg, aki Temesvárra utazott és meglátogatta Bejan Kornélt a fogházban.

Dr. Gredinariu elmondotta munkatársunknak, hogy

éppen úgy az ügy kedvező kimenetelében bizik.

Dr. Gredinariu Koriolán különben kijelentette előttünk, hogy

„a vizsgálat eddig még semmiféle terhelő adatot nem derített ki Bejan Kornél ellen.”

— Mondhatom, — ugymond az ügyvéd, — hogy a közigazgatási vizsgálatot, amely a bünvádi eljárás megindítására vezetett, nagyon rosszakarattal folytatták le Bejan ellen. Maga a volt alispán politikai hajszának tudja be az egész ügyet, annak ellenére, hogy mindenkor a néppárttal szimpatizált.

Ami azt a vádat illeti, hogy Bejan a temesvári községekben az utca- és házszámjelző táblákért jogosulatlanul szed-

dett volna be illetékeket, dr. Gredinariu szerint

a vád nem tartható egy-szerűen azért, mert min-csenek panaszosok.

Az érdekelt községek és háztulajdonosok ugyanis nem tettek feljelentést Bejan Kornél ellen. Erre való tekintettel Gredinariu ügyvéd azt hiszi, hogy még a vizsgálóbíró szabadelhelyezze a le-tartóztatott alispánt.

3535

Nincs énnekem
semmi bajom

Ha **Palma**
van a sarkamon
Vigan járóm a világot
Nem
ismerek fáradságot

A király állapota teljesen kielégítő

Bukarestből táviratozza a Rador:

Averescu miniszterelnök a tegnapi esti minisztertanácsán

bejelentette, hogy a király állapota mindjobban javul és teljesen kielégítő.

Öfelsége május havában utókurára Konstanzába utazik.

A váradi magyar Párt felhívása a népszámlálás ügyében

Mindenkire irányuló szabályként tartsa mindenki szem előtt, hogy az országos népszámlálásnak a népi kisebbségeket érintő óriási jelentőségére és annak látható és beáthatatlan következményeire tekintettel mindenkinek faja és önmaga iránt való szent kötelessége legélesebben lelkiismerete szerint kitölteni a kezéhez jutott népszámlálási lapot.

A magyar kisebbségi állampolgárok legfontosabb kérdése természetesen a nemzetiségi rovat kitöltése. Idevonatközzön a jelenlegi kormány a kisebbségekkel folytatott tárgyalások során elismerte és írásba is foglalta, hogy minden állampolgár maga jogosult nemzetiségét megállapítani származásra és vallásra való tekintet nélkül. A kiskorúaknak kizárólag a szülő, vagy gyámol. illeti meg az e fölött való döntés.

Ami a zsidó vallás, le magukat magyaroknak való állampolgároknak illeti, miután a népszámlálás intenciója nem lehet más, mint hogy a valóságáról nyitson tiszta képet, mindenki azt a nemzetiséget köteles feltüntetni, amelyhez tartozik. Nyilvánvaló tehát, hogy abból, hogy valaki zsidó vallású, még nem következik az, hogy ugyanilyen nemzetiségű is, ennél fogva nincs semmi akadálya annak, hogy a magyar anyanyelvű zsidók magukat magyaroknak vallják.

Mindenesetre kívánatos, hogy a népszámlálási lapját lehetőleg mindenki maga töltse ki. Aki nem tud románul, forduljon vagy pártunk irodájához (Kath. Kör, Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 5., vagy a párt titkáraihoz és pedig:

dr. Kovács Árpád, Tace Jonescu (Körös) utca 21. délelőtt 9—12, délután 3—6.

Dr. Fehér Márton, Vlahuta (Szt. János) utca 37. délután 3—6 óra között.

A népszámlálással kapcsolatos hirdetményekben foglalt penzbüntetések csak arra vonatkoznak, aki az adatok bevallását megtagadja, vagy hamis vallomást tesz, de semmi esetre sem azokra, akik a valósághoz hiven vallják be magukat valamely nemzetiséghez tartozónak.

Az Országos Magyar Párt biharmegyei és nagyváradi tagozata.

A szovjet megjelenik egy genfi konferencián?

— Az Estilap eredeti távirata —

Genfből jelentik:

A helyzet úgy alakult, hogy az orosz szovjet delegációja a május 4-iki nemzetközi gazdasági konferencián szennyezészerűen meg fog jelenni.

A törvényszéki fogház cellájába belép a fogház igazgatója és egy új rabot lát. Megszólítja:

— Maga Méirt van itt?

— Bigámia miatt.

A direktor hosszan ránéz és részvételi hangon kérdi:

— Ugy-e barátom, jól esik egy kis szabadság?

Kohn, a kis szatócs, nem fizetett a pesti Ehrlich és Blau cégnek, mire ezek beperelték.

A beírt Kohn sietve felutazott Pestre és bement a nagykereskedő céghez.

— Was wünschen Sie, Herr Kohn? — kérdezték a cégtagok.

— Was ich wünsch? Ich wünsch, dass Sie Herr Blau sollen ehrlich werden und Sie Herr Ehrlich sollen blau werden.

A lopták a szatmári fiókjának mozás a páncélszobában

get aláírták és a főpénztáros este zárlatkor együtt vitte be néhány csomag kisebb címletű bankjeggyel együtt.

A szolga előhaladt, közvetlenül utána ment a páncélszoba felé Baciú és bár két lépés távolságnál nem volt nagyobb a két ember között, az ötszáz lejes csomagtól mégis eltűnt a rövid uton egy darab.

Ott a páncélszobában megmozdították a bankszolgát és nemcsak a hiányzó ötszáz lejest találták meg nála, de megtalálták annak a százlejesnek az egyik felét, amelynek a másik felét a bukaresti központ küldte vissza a bankfióknak. Varga rögtön beismerte, hogy évek óta lopkodja a bank pénzét.

A lopásokat úgy követte el, hogy amikor a főpénztáros előtt haladva vitte a kötegeket a páncélszobába, nagyon ügyesen és nagyon finom mozdulattal kihúzott félkézzel néhány bankjegyet a csomagtól. A lopásokat nem allandóan üzte, mert nem is jutott mindennap hozzá, csak ha a pénze fogytán volt, nyúlt a bank pénzéhez s 36.000 lejnyi kárt okozott a főpénztárosnak amellet, hogy még gyanuba is keverte. A tolvaj szolgát átadták a szatmári királyi ügyészségnek.

Színház

Heti műsor

Vasárnap délután fél 3 órakor: Cirkuszhercegnő.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Szentgyörgyi varázs.

Vasárnap este fél 9-kor: Cigány, népszínmű, Szentgyörgyi István vendégléptével.

Hétfő délután fél 3-kor: Marica grófnő.

Hétfő délután fél 6-kor: Uraim csak egymásután.

Hétfő este fél 9-kor: Zsiványkirály. (A).

Kedden délután fél 3 órakor: Luxemburg grófia operett, mérsékelt helyárakkal.

Kedden délután 5 órakor: Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkutskig, látványos színmű 11 képben. Mérsékelt helyárakkal.

— Felhívás a t. bérlelőkhöz. Tekintettel arra, hogy minden negyedszemes bérleti összeg régen esedékessé vált, mert a bérleti összegek előre lettek volna fizetendők, tisztelettel felkértem a bérlelőket, hogy a bérleti összegeket befizetni szíveskedjenek.

— A Cigány, Szentgyörgyi István vendégléptével. Vasárnap este fél 9 órakor a Cigány című énekes népszínmű lesz műsoron. Ennek a darabnak a reprizére a direktió megnyerte Szentgyörgyi Istvánt, a kolozsvári Magyar Színház dédelgetett kedvencét, aki a címszerepét fogja játszani a főleg megszokott eredetiséggel. Szentgyörgyi István művészi játékához harmonikusan csatlakoznak a mieink közül T. Pogány Janka, G. Polgár Mariska, Simon Évi, míg a férfiak közül Kovács, Tompa, Sós, Horváth, Stoll és Tompos. A darab kitérő reprizét Erdélyi Miklós készíti elő a legjobb rendezéssel.

— Vasárnap délután két előadás mérsékelt helyárakkal. Vasárnap délután fél 3 órakor a Cirkuszhercegnő operett újdonság lesz műsoron Zöldhelyi Annával a címszerepben. A darab 22-edszer fogja eddigi sikereit megismételni. Vasárnap délután fél 6 órakor a Szentgyörgyi varázs érdekes, romantikus színmű lesz műsoron. A darab roppant érdekes és látványos, már csak azért is, mert a színpadi technika 8 színváltozásban állítja elé a legváltozatosabb effektusokat.

— Hétfőn délután két előadás, mérsékelt helyárakkal. Román húsvét második napján a Marica grófnő látványos és bájos operett lesz műsoron. — Délután fél 6 órakor az Uraim csak egymásután című francia darab mókái és mulatságos jelenetei fogják megkacagtatni a közönséget.

— Zsiványkirály. Nap-nap után diadalmas sikereit aratta ez a kitűnő operett újdonság telt ház előtt. A külön meglepetést este-ről-estére megújítja az igazgatóság és a II-ik felvonásban a szerencsekerék minden alkalommal új nyereménytárgyakat sorol ki, amelyet a közönség a sorsolás alkalmával kedves meglepetésként vesz át. A darab hétfő este ötödször kerül színre.

— Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkutskig, mérsékelt

helyárakkal. Kedden délután 5 órai kezdettel újra ez a látványos és szenzációs színpadi fogásokkal tele darab lesz műsoron. Délután fél 3-kor a Luxemburg grófia lesz műsoron.

— A budapesti Békeffy-kabaré Nagyváradon. Békeffy László, mint kabaré író és országos hírvételező komikus mindenki előtt ismert és a legjobban összeállított társulatot hozza magával, amely szenzációs,

eddig Váradon még soha nem hallott nagyszerű számokkal fog három színházi estét betölteni. A Békeffy társulat három előadása április 28, 29 és 30-án lesz.

— Milyen meglepetést tartogat a színház? Mindössze két betűvel írjuk ide azt a meglepetést, amelyet a direktió most készít elő. Ez a két betű N. N.?! Hogy mi ez, az közelebből ki fog derülni.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Allástkeresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésére külön 10 lei fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra.

LEVELEZÉS

JÓMÓDU uriember barátságát keresi intelligens urilány. Levelet „Hamupipőke” jelígre a Hegedűs hírlapirodába kér. 518

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnali világitás, kiszolgálással együtt, havi 1500 leiért kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál.

SZÉP két szobás elfoglalható lakrész előnyös feltételekkel eladó, esetleg május 1-re kiadó. Miron Costin (Erzsébet) utca 12-a. 514

URICALADNAL központban butorozott szoba, különbejárattal, fürdőszoba használattal, uriembernek kiadó. Címek Hegedűs hírlapirodába adandók. 480

2 szobából álló lakás a központban, mérnöki irodának, festő műteremnek, lakásnak kiválóan alkalmas, május elsejére kiadó. Cim a kiadóban. 505

JORGA Miklós (Zöldfa) utcán butorozott különbejárattal szoba, fürdőszobahasználattal, elsőrangú kőser kosztal vagy anélkül két fiatalember részére kiadó. Berkovitsné, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 19. 515

DOINA (Ferenc) utca 9. szám alatt egy szobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. 512

KÖZPONTBAN elegáns butorozott szoba kiadó. Ugyanott orth. kőser házikoszt kapható. Cim a Hegedűs hírlapirodában. 516

KÜLÖNBEJÁRATU szoba butorral vagy anélkül azonnala kiadó. Cim Hegedűs hírlapirodában. 510

ALKALMAZÁS

40 éves rendszerető, jó főzőnő, jó bizonyítvánnyal ajánkozik, Alba-Iulia (Bunyitay) ligeten, Virág-utca 1. 5y0

HAZIKISASSZONYNAK ajánkozik középkorú nő kis családhoz, vagy magános nőhöz. Cim a Hegedűs hírlapirodában. 517

RÖFÖS, rövidáru segéd, perfect román, állást keres, vidékre is megy. Liget-utca 5. Müller. 521 utca 1. 520

ADÁS-VÉTEL

TENNISZ rakettet jóállapotban levőt veszek. Címet ár megjelöléssel a Hegedűs hírlapirodába kérek. 513

AKTATASKAT, bőrdönt legolcsóbban vásárolhat, Bőráruipar R. T. gyári lerakatában. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 5. 3202 2

HAROM mázsa kukorica eladó. Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 33-a. 519

ELVESZETT

FELKÉRJÜK azon öreg urat, ki a kedd esti korzón talált fél szarvasbőrkesztyűvel megjelent, hogy oda ismét elmenni szíveskedjék. 501

KÜLÖNFÉLÉK

RAKTARHELYISÉGET, lehetőleg iparárral bárhol keresünk. Címeket „Motor” jelígre Hegedűs hírlapirodába. 499

SZÉP jövőjű, forgalmas helyen ki társulna lakásépítéshez, feltételek „Biztos jövő” jelíge alatt a kiadóhivatalba.

Poloska petével együtt pusztul, ha „EXPRESS” poloskairót használ kapható kizárólag Stern S. Endre festék- és kefe-üzletében N. Jorga (Zöldfa)-u. 10. sz. 3510-2

חורדו Hordós káposzta kapható

Harmati Iúzerüzletében Piața M. Viteazul (Nagypiac)-tér

Butorok

tulhalmazott raktár miatt

őriási

árleszállítással

Complett hálók 14.000, Telchálók 20.000 leittől a legjobb minőségben, vételkényszer nélkül megtekinthető

Steinernél

Avram Iancu (Kossuth-utca Sas-palota pincéjében.

Előrajzolás, gép, aszur, géphimzés olcsón készül

Berlini-ben

Printul Carol (Szilágyi D.-u. 1.

Kárpitos

munkákat a legszebb kivitelben jutányos árban készít

Kovács

kárpitos
Parcul Gaji (Dák Ferenc)-u. 1.

Tojásféslek 3 levél 2 lei.

Csokoládéból tojás, bányás és kass 4 és 5 lei. Mazsola kilója 70 és 80 lei. Rum literje 60, 70, 80 lei. Likörök literje 80 lei. Saját darálási porcukor, kocka és kristálycukor az ünnepre olcsóbban. Liptói túró, boszniai szilva, friss darált mák Ostsee-ből 10 lei, göngyhéring nagy 8 lei, ruszli nagy 2 drb 5 lei. Lika-sajt doboza 36 lei. Finom trapista-sajt klja 90 lei.

Meghívom úgy a helybeli, mint a vidéki vásárló közönséget a busvét csokoládé és disztójás vásárra, ahol áruimat rendkívül olcsó árak mellett fogom árusítani.

Aszódi Sas-palota

Gyerekek csokoládétojás ajándékokat kapnak.

Mindenki azzal legyen tisztába, hogy csakis **TIGRIS ECETTEL**